

Література

1. Грещак М. Г. Внутрішній економічний механізм підприємства: навч. посібник / М. Г. Грещак, О. М. Гребешкова, О. С Коцюба. – К. : КНЕУ, 2001. – 228 с.
2. Дончак Л. Г. Формування внутрішнього економічного механізму підприємства / Л. Г. Дончак // Агроінком. – 2012. – № 10-12. – С. 77 – 81.
3. Круш П. В. Внутрішній економічний механізм підприємства: навч. посібник / П. В. Круш, С. О. Тульчинська, Р. В. Тульчинський та ін. – К. : ЦУЛ, 2008. – 206 с.
4. Козловський В. О. Внутрішній економічний механізм виробничих підприємств : монографія / В. О. Козловський, Л. Г. Дончак. – Тернопіль : Крок, 2013. – 204 с.

УДК 658.012 : 338.24

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ІННОВАЦІЙ НА СУЧАСНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Семчук І.В. – к.е.н., старший викладач

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

В сучасних умовах ринкових відносин вітчизняному підприємству необхідно здійснювати безперервний інноваційний розвиток, який стане визначальним фактором сталого економічного зростання. Інновації, зокрема управлінські інновації є головною рушійною силою для досягання успіху підприємства, а особливо під час кризового періоду. В умовах постійних змін зовнішнього середовища та посилення конкуренції управлінські інновації набувають особливої актуальності та значення, що потребує виділення їх як окремого виду інновацій з метою детального розгляду та обґрунтування їхніх особливостей, переваг для організації.

Основними чинниками, які перешкоджають впровадженню управлінських новацій на підприємствах України є відсутність в достатньому обсязі фінансових можливостей для формування управлінського потенціалу, високий рівень ризику, недостатня кваліфікація управлінського персоналу, відсутність інформації про ефективні нововведення у сфері управління та можливості одержати кваліфіковану допомогу і консультації.

Питання сутності та особливостей інновацій, інноваційного розвитку підприємств, організації інноваційних процесів, сутності управлінських інновацій висвітлені в роботах багатьох вітчизняних та зарубіжних учених: Ю.М. Бажала, Дж. Біркіншоу, П. Друкера, М.І. Дяченко, С.М. Ілляшенка, В.І. Захарченко, О.В. Карлінської, А.Г. Латкіна, В.В. Мельниченка,

О.П. Молчанової, Г. Плешу, А.І. Пригожина, Л.М. Прокопишина, О.В. Суріна, І.В. Федулової, Н.І. Чухрай, О.І. Юркан та ін. Однак низка питань залишається вивченою недостатньо. Зокрема, організаційно-методичні питання щодо впровадження управлінських інновацій в систему підприємства потребують додаткового обґрунтування.

Метою статті є розглянути сутність та зміст поняття “управлінські інновації”. Визначити проблеми, що стримують поширення управлінських інновацій в системі підприємства та розробити пропозиції для успішного впровадження таких інновацій на сучасному підприємстві.

Термін “інновація” походить від латинського слова “innovare” (“відновлення”, “оновлення”). Поняття “innovation” відповідає нашому словосполученню “введення нового” або “введення новацій”, тобто практичне використання новації з моменту її виробництва та розповсюдження у якості нових продуктів або послуг є нововведенням – інновацією.

Інновація являє собою матеріалізований результат, отриманий від вкладення капіталу у нову техніку чи технологію, у нові форми організування виробництва, праці, обслуговування і управління, включаючи нові форми контролю, обліку, методи планування тощо. Управлінські інновації розкривають нові форми та методи планування, організації, регламентування праці та виробництва, а також у сферах ціноутворення, мотивації і оцінки результатів

діяльності. Підставою для управлінських інновацій є зміна завдань, які розв'язує підприємство, що, викликано об'єктивними причинами, які відбуваються в зовнішньому середовищі [3, с. 629].

Визначено, що управлінські інновації набагато складніше обґрунтувати та оцінити, ніж продуктові чи технологічні, адже вони потребують зміни системи загалом, а не окремого її елемента. На відміну від продуктових, управлінські інновації є періодичними, а не одноразовими. В свою чергу, управлінські інновації набагато вигідніші (дешевші), ніж, скажімо, технічні, технологічні. Тут не потрібно нового будівництва, змін в плануванні приміщень, не потрібні інвестиції. Однак реалізація управлінських нововведень набагато важча, ніж нововведень технологічних, оскільки управлінські нововведення пов'язані із зміною поведінки, звичок і представлень, ділової культури працівників.

Передумовою і ознакою появи інноваційності в управлінні на сучасному етапі є наявність нових форм господарювання, нових зв'язків, нових управлінських методів, інструментів, організаційних схем і процесів суспільної діяльності.

Під управлінською інновацією розуміємо особливу форму зміни існуючих принципів, структури, процедур, методів, технік та/або будь-яких елементів системи управління організацією на кардинально нові, що є результатом творчої діяльності.

Впровадження управлінських інновацій є дієвим способом забезпечення неповторності та ефективності системи управління підприємством. Це зумовлено тим, що управлінські інновації мають індивідуальний характер для кожної організації [2, с. 193].

Дослідник І.Є. Нікуліна [1] розділяє управлінські інновації на три групи: інновації в методології менеджменту (синергетичний

менеджмент, тендерний менеджмент, сітьовий менеджмент, креативний менеджмент, командний менеджмент, комунікативний менеджмент тощо), інновації у внутрішніх структурних підвидах загального менеджменту (інновації у виробничому, фінансовому, кадровому менеджменті, маркетингу), інновації в основах науки і практики класичного менеджменту (інновації у принципах, методах, функціях управління та елементах нормативно-інформаційного і кадрового забезпечення).

На нашу думку, доцільно узагальнити та визначити такі види управлінських інновацій залежно від об'єкта впровадження інновацій, а саме: інновації в управлінні виробництвом, інновації в управлінні маркетингом, інновації в управлінні фінансами, інновації в управлінні персоналом тощо.

Вважаємо, що для успішного впровадження управлінських інновацій в систему управління сучасних підприємств уряд нашої країни повинен застосовувати наступні заходи для підтримки інноваційної діяльності підприємства: удосконалити законодавчу базу для успішного функціонування інноваційного підприємства, розробити принципи захисту конкурентного середовища підприємства та принципи захисту суб'єктів прав інтелектуальної власності.

Дослідження необхідності впровадження інновацій в систему управління є перспективними і подальші дослідження, на нашу думку, повинні бути сконцентрованими у напрямку дослідження потенціалу системи управління для впровадження інновацій та вивчення ризиків інноваційного розвитку підприємств.

Література

1. Никулина И.Е. Инновации в современном менеджменте [Електронний ресурс] / Никулина И.Е. – Режим доступу: <http://www.sun.tsu.ru/mminfo/000063105/342/image/342-159.pdf>
2. Плешу Г. Управлінські інновації як головний чинник реструктуризації підприємств-суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності / Г. Плешу, С.С. Шаповал, Г.С. Фоменко // Труды Одесского политехнического университета. – 2009. – № 1 (31). – С. 193-198.
3. Прокопишин Л.П. Управлінські інновації та особливості їх використання на машинобудівних підприємствах в сучасних умовах. / Л.П. Прокопишин // Вісник Національного університету „Львівська політехніка”. – 2008р. - №628. - С. 628-633.